

СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА СРБИЈЕ

Основне одлике становништва

Јелена Томић
наставница географије

Основне одлике становништва

- **Становништво** или **људска популација** је скуп људи који живи на неком простору.
- **Демографија** (демос-народ, графеин-описивати) је наука која проучава становништво.
- **Демограф** је научник који проучава становништво.

Године 2017. на Земљи живело је **7,6 милијарди** становника.

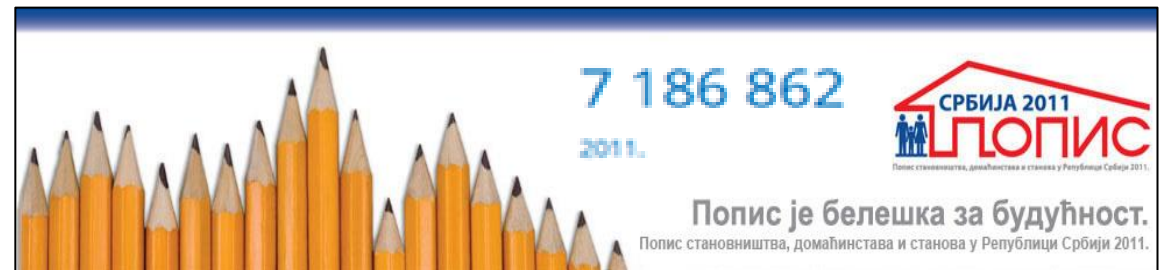
Попис становништва

- **Попис** становништва је поступак којим се прикупљају подаци о становништву.
- Републички завод за статистику Србије <https://www.stat.gov.rs/>
- Први попис у Србији-1834. после ослобађања од Турака.
- Последњи попис у Србији-2011.
- Наредни попис у Србији-2021.

Пописница

Број становника 01.01.2019.године	6.945.235
-----------------------------------	-----------

Од 1999. без података за АП Косово и Метохија
Завод за статистику Косова 2011.- 1 733 872 ст.

- **Густина насељености** је просечан број становника који живи на km^2 неке територије. (ст./km^2)

$$\text{Густина насељености} = \frac{\text{број становника те територије}}{\text{површина неке територије}}$$

- Густина насељености у Србији износи **101 ст./km^2**

Најгушће насељени делови Србије	Најређе насељени делови Србије
<ul style="list-style-type: none">• Урбане (градске) средине• Косово и Метохија	<ul style="list-style-type: none">• Брдско-планински предели• Пограничне области

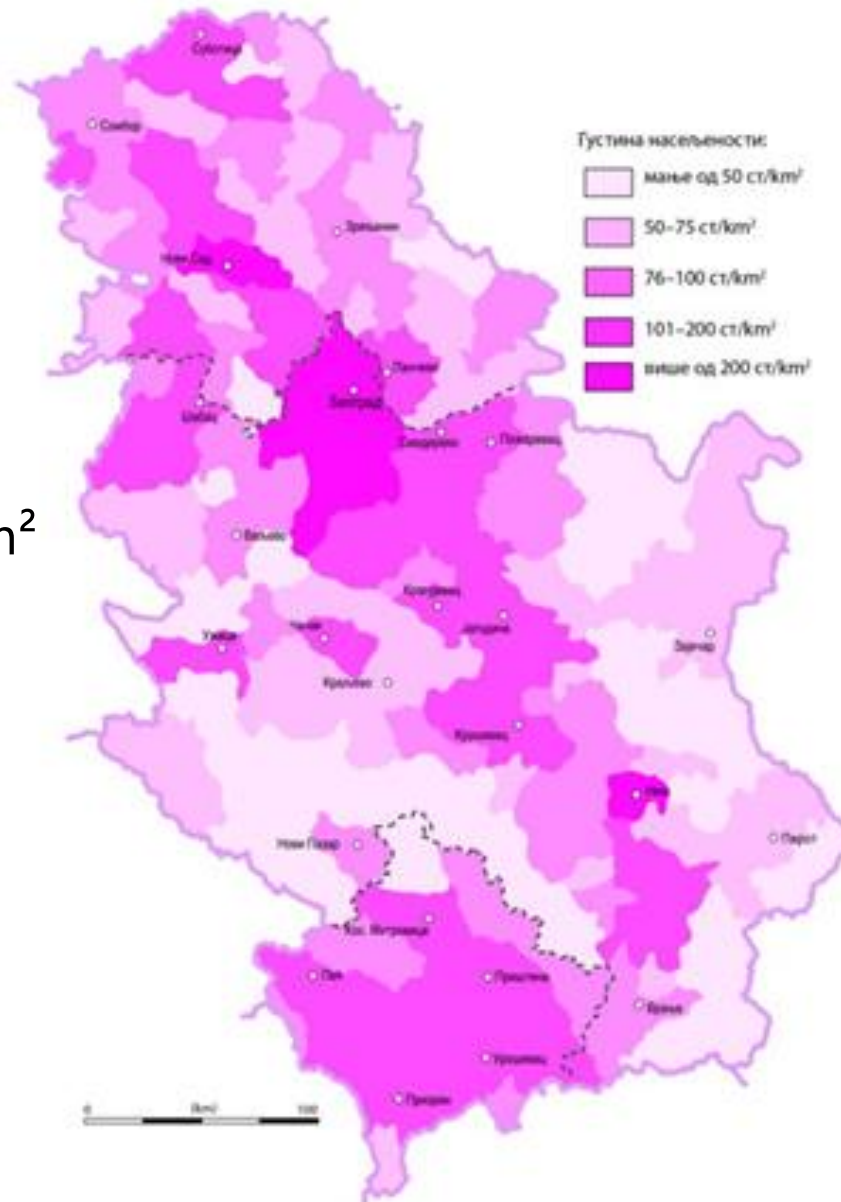
Густина насељености Србије, по општинама

Врачар (Београд) 18 487ст./km²

Црна Трава 5ст./km²

Смањење густине насељености

општина	1981.	1996.	2008.
Жагубица	27	23	18
Књажевац	41	37	27
Гаџин Хан	50	40	28
Бела Паланка	36	32	25
Трговиште	24	19	15

Промена броја становника

- **Природно кретање становништва** -наталитет, морталитет и природни прираштај.
- **Механичко кретање становништва** -миграције.

- **Наталитет**-број живорођених у неком временском периоду, најчешће у једној години.
- **Стопа наталитета**-број рођених на 1.000 становника. Изражава се у промилима(‰).

$$\text{стопа наталитета} = \frac{\text{наталитет (број живорођених)}}{\text{укупан број становника}} \times 1000$$

- **Пример:**

Држава која има 7 000 000 становника и у којој се роди годишње 63 000 беба има стопу наталитета од 9‰.

$$(63\ 000 : 7\ 000\ 000) \times 1\ 000$$

Стопа наталитета 9‰ значи да се на 1000 становника родило годишње 9 нових становника.

- **Морталитет** или **смртност** становништва, представља број умрлих у неком временском периоду, најчешће у једној години.
- **Стопа морталитета**-број умрлих на 1.000 становника. Изражава се у промилима(‰).

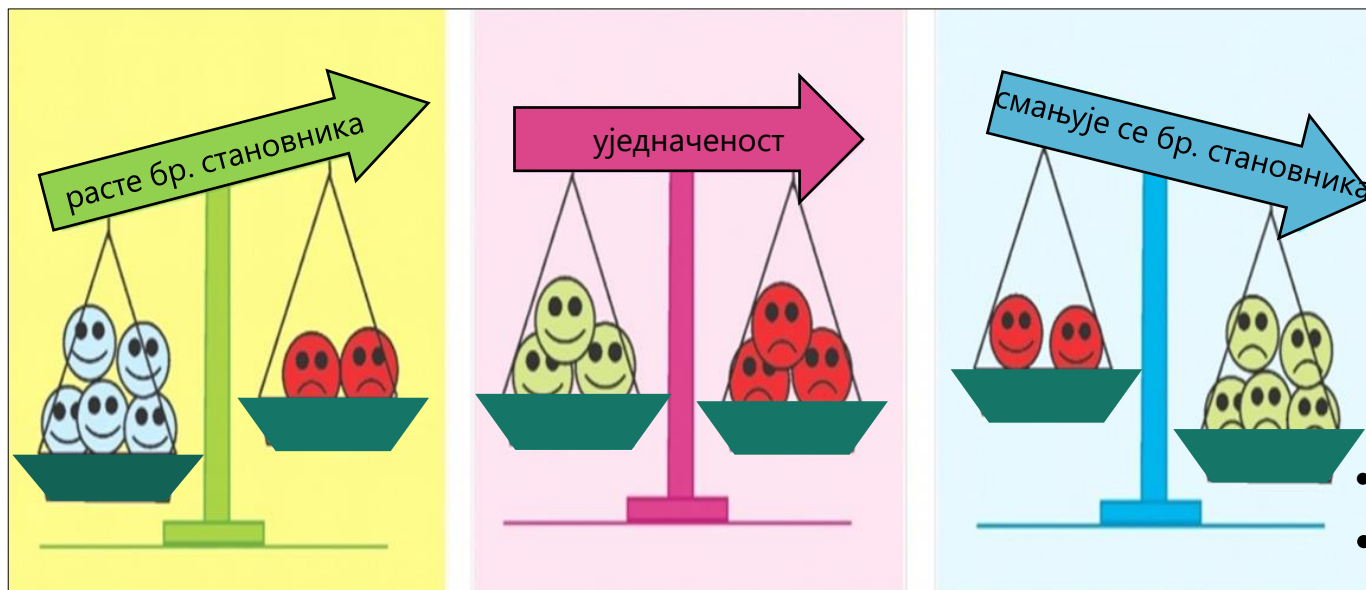
$$\text{стопа морталитета} = \frac{\text{морталитет (број умрлих)}}{\text{укупан број становника}} \times 1000$$

Природни прираштај

- **Природни прираштај** је разлика између наталитета и морталитета.
- **Стопа природног прираштаја**-показује колико се повећао или смањио број становника у једној години на сваких 1 000 становника. Изражава се у промилима(‰).

Природни прираштај је
ПОЗИТИВАН.

Природни прираштај је
НЕГАТИВАН.

- „бела куга“
- депопулација

Природно кретање становништва у Србији (2018.)

- Природни прираштај последње три деценије је **негативан**.
- Војводина и Централна Србија-најнижа стопа природног прираштаја.
- Косово и Метохија-највиша стопа природног прираштаја у Европи (10 ‰).

Број становника 01.01.2019.године	6.945.235
Број живорођених	63.399
Број умрлих	101.458
Природни прираштај	-37.059
Број живорођених на 1000 становника	9,3
Број умрлих на 1000 становника	14,5
Природни прираштај на 1000 становника	-5.3

РАКОВИЦА бр. становника	живорођени	умрли	пр. прираштај	стопа рођених	стопа умрлих	стопа пр. прираштаја
107 827	999	1 454	455	9,3	13,5	-4,2

ПОПИС 2011. године

Да поновимо...

Основне одлике становништва Србије

 <https://learningapps.org/16993889>

Основне одлике становништва

- Према **попису** из 2011. у Србији је живело **7 186 862** становника.
- **Густина насељености** у Србији износи **101 ст./km²**.
- Најгушће насељени делови Србије су урбане регије и Косово и Метохија, а најређе погранични предели и брдско-планински предели.
- **Природни прираштај** последње три деценије је **негативан**.
- Војводина и Централна Србија имају најнижу, а Косово и Метохија-највиша стопа природног прираштаја.
- **Депопулација** или „бела куга“